

การเดินทางของวีรบุรุษในนวนิยายเรื่องทางเทวดา ของ แก้วแก้ว The Hero's Journey in 'Thang Devata' by Kaewkao

ศนิชา แก้วเสถียร

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Email : vanda_a@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทางเทวดา* ของ แก้วแก้ว ตามแนวคิดโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษ (The Hero's Journey) ของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) เพื่อหาคำตอบว่าตัวละครเอกซึ่งเป็นวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยมีโครงสร้างการเดินทางผจญภัยที่สอดคล้องกับแนวคิดของโวคเลอร์หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่า แก้วแก้วนำโครงเรื่อง ตัวละคร และแก่นเรื่องมาจากบทละครนอกเรื่อง *สังข์ทอง* พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มาสร้างสรรค์เป็นนวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทางเทวดา* ซึ่งมีโครงเรื่องเกี่ยวกับการพิสูจน์ความสามารถและความตั้งใจของตัวละครเอกภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อย ตัวละครเอกมีโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษตามแนวคิดของโวคเลอร์ทั้ง 3 ขั้นตอนใหญ่ซึ่งประกอบด้วย 12 เหตุการณ์ คือ ขั้นตอนที่ 1 การออกเดินทาง ขั้นตอนที่ 2 การเข้าสู่ช่วงการทดสอบ และขั้นตอนที่ 3 การเดินทางกลับ กล่าวได้ว่าเรื่องราวการผจญภัยของวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยสร้างความน่าตื่นเต้นและสนใจใคร่ติดตามแก่ผู้อ่าน แก้วแก้วมีความสามารถในการนำเสนอความคิดและขยายมุมมองในการตีความโครงเรื่อง ตัวละคร และแก่นเรื่องที่มีอยู่เดิมมาสร้างเรื่องใหม่โดยให้ตัวละครเอกมีโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน

คำสำคัญ : การเดินทางของวีรบุรุษ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ นวนิยายไทยร่วมสมัย สังข์ทอง

Abstract

The objective of this article is to analyze a contemporary Thai novel, 'Thang Devata' written by Kaewkao, according Christopher Vogler's theory of The Hero's Journey to see if the journey of a hero in contemporary Thai novel conforms with Vogler's theory. The result of this study reveals that Kaewkao finds inspiration from prior texts which are the Thai literary work, 'Sang Thong', a drama composed by King Rama II in order to create plot, character and theme in 'Thang Devata'. Consequently, her novel presents new concept and new perspective through the newly interpreted plot, character and theme 'elucidating the inner beauty and ugly body with virtue aspect whose abilities are beyond human being'. The character of 'Thang Devata' conformed to Vogler's theory of The Hero's Journey in three main facets (12 stages): Departure, Initiation and Return. In conclusion, The Hero's Journey in contemporary Thai novel has been employed to fascinate and attract the reader. Kaewkao is skillful to use the Thai literary work in creating her

contemporary Thai novel by changing, adjusting and adding certain details as appropriate to make her main character as a modern hero and appealing to the contemporary taste.

Keywords : The Hero's Journey, Christopher Vogler, Contemporary Thai Novel, Sang Thong

บทนำ

ในปัจจุบันนี้มีนักประพันธ์ไทยหลายคนนำวรรณคดีไทยมาเสนอใหม่ในรูปแบบของนวนิยายที่แสดงให้เห็นการตีความแบบใหม่ เป็นการนำบทประพันธ์เดิมมาเผยแพร่ในรูปแบบที่เข้ากับยุคสมัยและความนิยมของผู้อ่านในสมัยปัจจุบัน นวนิยายดังกล่าวจัดอยู่ในประเภทนวนิยายแฟนตาซีหรือจินตนิยาย (Novel of Fantasy) ซึ่งกล่าวถึงเหตุการณ์นำต้นต้นชวนให้ระทึกใจและสนุกสนานตามจินตนาการของผู้ประพันธ์ (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2543: 191) ลักษณะของจินตนิยายต้องมีการสร้างเรื่องแบบเหนือวิสัย (fantasy) อันเป็นเรื่องที่เกินไปจากลักษณะที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง หรือผู้ประพันธ์ใช้จินตนาการของตนผสมผสานกับประสบการณ์ในชีวิต สร้างเป็นเหตุการณ์ใหม่ขึ้นมากก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านติดตามเรื่องราวที่ไม่อาจพบเห็นในชีวิตประจำวัน ความน่าสนใจของเรื่องเหนือวิสัยอยู่ที่การผสมผสานเรื่องราวที่เกินจริงกับความจริงได้อย่างเหมาะสม หากมีมากหรือน้อยเกินไปก็จะเป็นเรื่องเหลือเชื่อ อีกทั้งเรื่องเหนือวิสัยจะต้องเป็นเหตุการณ์ที่คนทั่วไปทราบกันดีและมีเค้ามูลอยู่บ้างแล้วในความเป็นจริง (กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2522: 104) เช่น การเดินทางข้ามเวลา การเดินทางไปในอวกาศ เรื่องวิญญาน ภูตผีปีศาจ การคืนชีพโดยอาศัยความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

กลวิธีหนึ่งที่ผู้ประพันธ์สร้างเรื่องแบบเหนือวิสัย คือ การนำข้อมูลจากวรรณคดีไทยมาใช้สร้างสรรคจินตนิยาย โดยการนำองค์ประกอบเดิมของวรรณคดีไทย ทั้งโครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และแก่นเรื่อง มาสร้างสรรคให้เป็นเรื่องราวในยุคสมัยใหม่ เห็นได้จากนวนิยายจำนวนหนึ่งของแก้วแก้ว นามปากกาของรองศาสตราจารย์ ดร.คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ได้แก่ *เรือนนพแก้ว* สร้างสรรคโครงเรื่องและตัวละครขึ้นจาก *กาถกอลนสุภาพ* ของ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) (แก้วแก้ว, 2542: คำนำ) *ปลายเทียน* นำตัวละครเดิมที่มีอยู่ใน *เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนศึกเชียงใหม่ ฉบับหอพระสมุด* ๗ กับตัวละครที่สร้างขึ้นใหม่ใน *เสภาขุนช้างขุนแผน ส่วนอื่นที่ไม่ปรากฏในฉบับหอพระสมุด* ๗ ให้เดินทางข้ามมิติมาอยู่ในโลกจริงในนวนิยายได้ (แก้วแก้ว, 2544: คำนำ) *พิมมาลา* สร้างโครงเรื่องให้เป็นไปตามเหตุการณ์ในเรื่อง *อิเลราช คำฉันท์* ของ พระยาศรีสุนทรโวหาร (ผัน สาลักษณ์) โดยให้ตัวละครเอกชายถูกสาปให้เป็นหญิงเมื่อหลงเข้าไปในฉากสวนขวัญเชิงเขาไกรลาสซึ่งเป็นที่อยู่ของพระศิวะและพระอุมา (แก้วแก้ว, 2546: คำนำ)

ทางเทวดา เป็นนวนิยายอีกเรื่องหนึ่งที่แก้วแก้วนำวรรณคดีไทยมาสร้างสรรคเป็นนวนิยายร่วมสมัย แก้วแก้ว (2547: คำนำ) กล่าวถึงนวนิยายเรื่องนี้ว่า

ผู้เขียนนำเค้าโครงบทบาทของเจ้าเงาะ - พระสังข์ - นางรจนา และท้าวสามนต์ มาผูกขึ้นเป็นเรื่องในยุคปัจจุบัน มองด้วยสายตาของคนในปี 2547 ว่าเขามอง 'รูปสุวรรณอยู่ชั้นใน' ของเจ้าเงาะ ว่าควรจะมีลักษณะอย่างไร ถึงจะลือกับคนในยุคสมัยได้

จากการที่แก้วแก้วนำโครงเรื่องและตัวละครจากบทละครนอกเรื่อง *สังข์ทอง* พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย มาสร้างสรรคเป็นนวนิยายเรื่อง *ทางเทวดา* โดยเน้นแก่นเรื่องที่เหมือนกัน คือ การพิสูจน์ความสามารถและความดีงามของตัวละครเอกภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อย ซึ่งมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับขั้นตอนการเดินทางผจญภัยของวีรบุรุษในเทพปกรณัมและภาพยนตร์ การเดินทางของตัวละครเอกในนวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทาง*

เทวดา จึงเปรียบได้กับการเดินทางของวีรบุรุษในเรื่องเล่าสมัยใหม่ที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ซึ่งเป็นบททดสอบว่าจะสามารถผ่านอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จได้หรือไม่

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทางเทวดา* ของ แก้วแก้ว ตามแนวคิดโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษ (The Hero's Journey) ของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) เพื่อหาคำตอบว่าตัวละครเอกผู้ต้องการพิสูจน์ความสามารถและความดีงามของภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อย เปรียบได้กับเป็นวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยมีโครงสร้างการเดินทางผจญภัยที่สอดคล้องกับแนวคิดของโวคเลอร์หรือไม่

แนวคิดโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษ (The Hero's Journey)

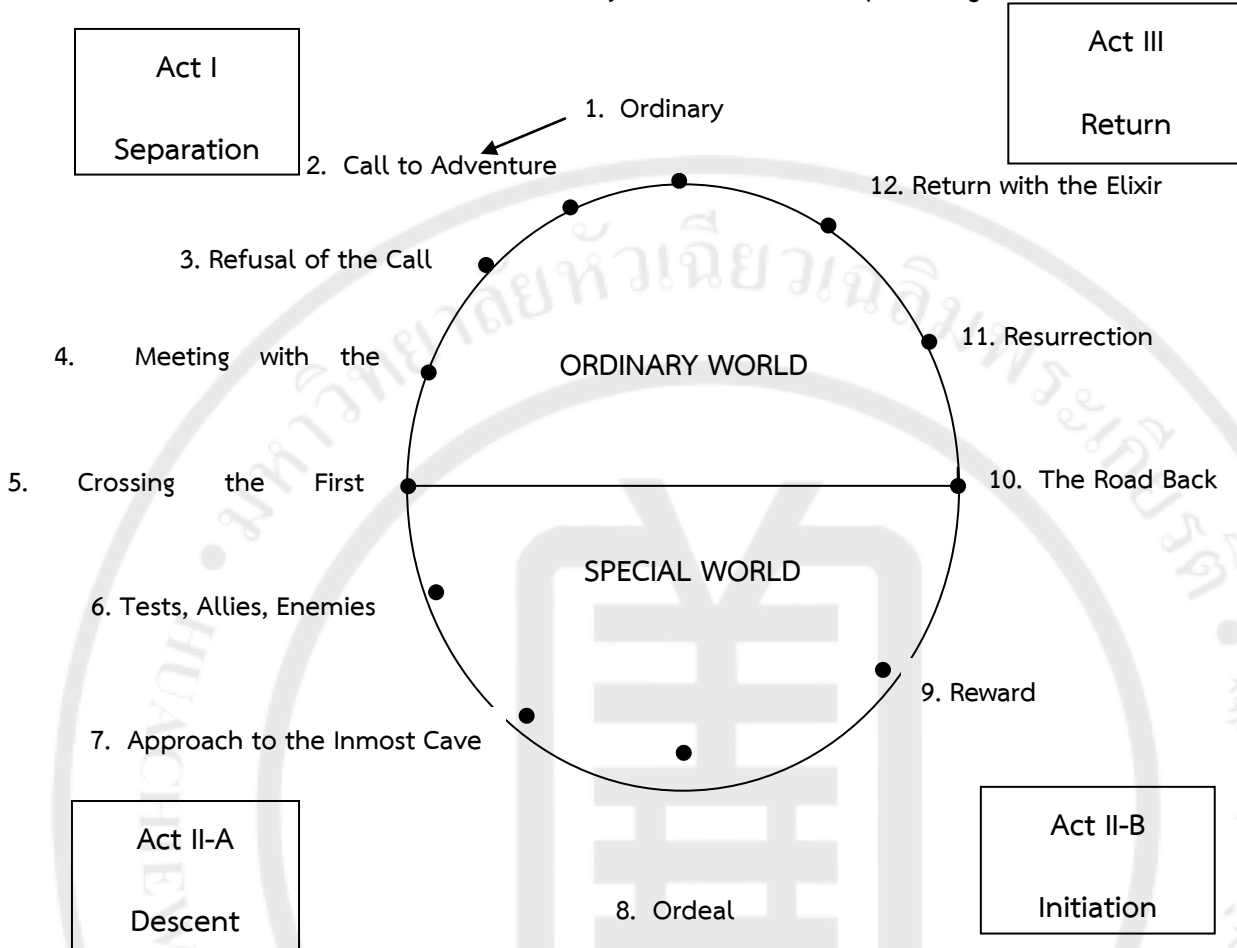
โครงสร้างเรื่อง *การเดินทางของวีรบุรุษ (The Hero's Journey)* จากหนังสือ *The Writer's Journey: Mythic Structure for Writers* ของ คริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ (Christopher Vogler) นักเขียนบทภาพยนตร์ฮอลลีวูดชาวอเมริกัน เป็นแนวคิดที่พัฒนามาจากแนวคิดของ โจเซฟ แคมป์เบลล์ (Joseph Campbell) นักเทพปกรณัมชาวอเมริกัน จากหนังสือ *The Hero with a Thousand Faces* ซึ่งแบ่งการเดินทางของวีรบุรุษในตำนานและเทพปกรณัมเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ คือ การออกเดินทาง (Departure) การเข้าสู่ช่วงการทดสอบ (Initiation) และการเดินทางกลับ (Return) ซึ่งในการเดินทาง 3 ขั้นตอนใหญ่นี้ยังแบ่งเป็น 17 เหตุการณ์ โวคเลอร์ได้นำแนวคิดของแคมป์เบลล์มาปรับ ประยุกต์ และสร้างโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษในภาพยนตร์และเรื่องเล่าสมัยใหม่โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่เช่นเดียวกัน แต่ลดจำนวนเหตุการณ์ลงเหลือ 12 เหตุการณ์ เพื่อให้เหมาะสมกับการเขียนบทภาพยนตร์ เห็นได้จากการเปรียบเทียบแนวคิดของโวคเลอร์และแคมป์เบลล์ (Christopher Vogler, 2007: 6) ดังต่อไปนี้

COMPARISON OF OUTLINES AND TERMINOLOGY

<i>The Writer's Journey</i>	<i>The Hero with a Thousand Faces</i>
Act One (ขั้นตอนที่ 1)	Departure, Separation (การออกเดินทาง)
1. Ordinary World (โลกสามัญ)	World of Common Day (โลกสามัญ)
2. Call to Adventure (เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย)	Call to Adventure (เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย)
3. Refusal of the Call (การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง)	Refusal of the Call (การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง)
4. Meeting with the Mentor (การพบกับผู้ชี้แนะ)	Supernatural Aid (ความช่วยเหลือจากอำนาจเหนือธรรมชาติ)
5. Crossing the First Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่วิถีชีวิตใหม่)	Crossing the First Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่วิถีชีวิตใหม่)
	Belly of the Whale (การเข้าสู่ห้วงอันตราย)

Act Two (ขั้นตอนที่ 2)	Descent, Initiation, Penetration (การเข้าสู่ช่วงการทดสอบ)
6. Tests, Allies, Enemies (การทดสอบ, พันธมิตร, ศัตรู)	Road of Trials (หนทางสู่การทดสอบ)
7. Approach to the Inmost Cave (การเข้าสู่สถานการณ์ที่คับขันอันตราย)	
8. Ordeal (การทดสอบที่ทรหดที่สุด)	Meeting with the Goddess (การพบกับเทพธิดา)
	Woman as Temptress (หญิงผู้ยั่ววนใจ)
	Atonement with the Father (การไถ่โทษให้บิดา)
	Apotheosis (การได้รับยกย่องว่าเป็นเลิศ)
9. Reward (รางวัล / ผลตอบแทน)	The Ultimate Boon (การได้รับรางวัล)
Act Three (ขั้นตอนที่ 3)	Return (การเดินทางกลับ)
10. The Road Back (หนทางกลับสู่โลกสามัญ)	Refusal of the Return (การปฏิเสธที่จะเดินทางกลับสู่โลกสามัญ)
	The Magic Flight (การหลบหนีด้วยวิมหัตศจรย)
	Rescue from Within (การได้รับความช่วยเหลือให้รอดชีวิต)
	Crossing the Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนกลับไปสู่โลกสามัญ)
	Return (การเดินทางกลับ)
11. Resurrection (การเกิดใหม่)	Master of the Two Worlds (การเป็นผู้ยิ่งใหญ่ของทั้งสองโลก)
12. Return with the Elixir (การกลับสู่โลกสามัญพร้อมกับชัยชนะ)	Freedom to Live (อิสรภาพในการดำรงชีวิตในโลกสามัญ)

The Hero's Journey Model ของ Christopher Vogler (2007: 9)

แนวคิดเรื่องโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษของโวกเลอร์ กล่าวถึง การเดินทางของวีรบุรุษ 3 ขั้นตอนใหญ่ คือ ขั้นตอนการออกเดินทาง ขั้นตอนการเข้าสู่ช่วงการทดสอบ และขั้นตอนการเดินทางกลับ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับข้อมูลที่เป็นเรื่องเล่าสมัยใหม่ได้ เนื่องจากเรื่องเล่าสมัยใหม่ก็มีตัวละครเอกที่มีภารกิจบางอย่างซึ่งอาจเปรียบได้กับวีรบุรุษสมัยใหม่ในเทพปกรณัมเช่นกัน ดังที่แคมป์เบลล์ (2551: 255) กล่าวว่า

...แม้แต่ในนวนิยายที่ได้รับความนิยม ตัวละครหลักก็เป็นวีรบุรุษชายหรือหญิง ซึ่งได้ค้นพบหรือทำบางสิ่งที่อยู่เหนือความสำเร็จและประสบการณ์ในระดับปรกติ วีรบุรุษคือใครบางคนซึ่งมอบชีวิตของเขาหรือของเธอให้กับบางสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวของเขาเอง

โวกเลอร์นำแนวคิดเรื่องโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษของแคมป์เบลล์มาวิเคราะห์องค์ประกอบการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ฮอลลีวูด พบว่าสามารถนำมาอธิบายองค์ประกอบของเรื่องเล่า เช่น การสร้างตัวละคร การวางโครงเรื่อง การดำเนินเรื่องได้ กล่าวได้ว่าเป็นการประยุกต์โดยนำแนวคิดของแคมป์เบลล์มาวิเคราะห์ภาพยนตร์และเรื่องเล่าสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี (กฤษตยา ณ หนองคาย, 2552: 137)

ผู้วิจัยเห็นว่าองค์ประกอบการเล่าเรื่องในบทภาพยนตร์ฮอลลีวูดมีความคล้ายคลึงกับการเล่าเรื่องในนวนิยายร่วมสมัยซึ่งเป็นเรื่องเล่าสมัยใหม่เช่นเดียวกัน จึงสนใจที่จะนำแนวคิดโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษของโวกเลอร์มาศึกษาวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทางเทวดา* ของ แก้วแก้ว เพื่อหาคำตอบว่าตัวละครเอกผู้ต้องการพิสูจน์ความสามารถและความดีงามภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อย เปรียบได้กับเป็นวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยมีโครงสร้างการเดินทางผจญภัยที่สอดคล้องกับแนวคิดของโวกเลอร์หรือไม่ และตัวละครเอกมีโครงสร้างการเดินทางรูปแบบใหม่ตามยุคสมัยของเรื่องหรือไม่

โครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษใน 'ทางเทวดา'

นวนิยายเรื่อง *ทางเทวดา* ของ แก้วแก้ว เป็นเรื่องราวของเทวดาหนุ่มรูปงามบนดอกบัวสีน้ำเงินผู้ซึ่งในอดีตชาติเคยเป็นกวีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ เมื่อถึงเวลาหมดบุญก็ต้องจุติจากสรวงสวรรค์ไปอุบัติบนโลกมนุษย์เพื่อสะสมแต้มบุญกุศลอีกครั้ง เทพเลขาเป็นตัวแทนของสวรรค์มาแจ้งให้เขาเลือกใช้แต้มกุศลที่เคยสะสม เพื่อเลือกคุณสมบัติในการไปเกิดเป็นมนุษย์ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ สติปัญญา ฐานะความเป็นอยู่ รูปร่างหน้าตา สุขภาพ และคู่ครอง เทวดาหนุ่มยอมลดแต้มกุศลด้านฐานะความเป็นอยู่และรูปร่างหน้าตา เพื่อขอใช้แต้มกุศลด้านสติปัญญาให้สูงที่สุดเพื่อทำประโยชน์ต่อมนุษยชาติ ส่วนแต้มกุศลด้านสุขภาพและคู่ครองก็ขอสูงไว้ตามเดิม เพราะเขาต้องการมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงและมีคู่ครองรูปร่างหน้าตาดี

หลังจากนั้นเทวดาหนุ่มก็มาเกิดเป็นสาแค้น โศกกระโดน ในครอบครัวชานาที่อาศัยอยู่ในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย สาแค้นมีรูปร่างหน้าตาที่ซีริ้วซีเหร่ แต่มีสติปัญญาในระดับสูงตามแต้มกุศลที่เลือกไว้ สาแค้นพยายามใช้สติปัญญาอันเฉลียวฉลาดและจิตใจที่ดีงามในการเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งเป็นบททดสอบที่เข้ามาในชีวิต ในที่สุดเขาก็ประสบความสำเร็จกลายเป็นศัลยแพทย์ด้านการผ่าตัดหัวใจอันดับหนึ่งของประเทศ อีกทั้งยังสามารถเอาชนะใจพ่อตาจากที่เคยรังเกียจรูปร่างหน้าตาและฐานะความเป็นอยู่ให้ยอมรับตัวตนของเขาได้เป็นผลสำเร็จ

จากการนำแนวคิดเรื่องโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษของโวกเลอร์ มาศึกษาวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง *ทางเทวดา* พบว่า *ทางเทวดา* มีโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษเพื่อปฏิบัติภารกิจ คือ การพิสูจน์ความสามารถและความดีงามภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อยตามโครงสร้างของโวกเลอร์ทั้ง 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 12 เหตุการณ์ ดังต่อไปนี้

Act One (ขั้นตอนที่ 1)	Departure การออกเดินทาง
1. Ordinary World (โลกสามัญ)	ตัวละครเอกเป็นเทวดาหนุ่มรูปงามที่อาศัยอยู่บนดอกบัวสีน้ำเงินในสรวงสวรรค์ อดีตชาติเคยเป็นกวีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์
2. Call to Adventure (เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย)	เมื่อถึงเวลาหมดบุญ เทวดาหนุ่มต้องจุติจากสรวงสวรรค์ไปอุบัติบนโลกมนุษย์ เพื่อสะสมบุญกุศลใหม่
3. Refusal of the Call (การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง)	เทวดาหนุ่มเกิดความลังเลใจว่าจะใช้แต้มกุศลที่สะสมไว้ไปเลือกเกิดใหม่เป็นมนุษย์ตามคุณสมบัติด้านใด

	เป็นพิเศษ ได้แก่ สติปัญญา ฐานะความเป็นอยู่ รูปร่างหน้าตา สุขภาพ และคู่ครอง
4. Meeting with the Mentor (การพบกับผู้ชี้แนะ)	เทวดาหนุ่มตั้งจิตอธิษฐานว่าจะใช้สติปัญญาในการทำประโยชน์ช่วยเหลือมนุษยชาติ จึงยอมลดแต้มกุศลจากรูปร่างหน้าตาและฐานะความเป็นอยู่เพื่อให้ได้แต้มสติปัญญาสูงที่สุด ส่วนแต้มด้านสุขภาพและคู่ครองนั้นเขาขอคงไว้สูงตามเดิม เพราะต้องการมีสุขภาพแข็งแรงและมีคู่ครองรูปร่างหน้าตาต่างดงาม
5. Crossing the First Threshold (การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่วิถีชีวิตใหม่)	เทวดาหนุ่มมาเกิดใหม่เป็นสาแคน โคกกระโดน เด็กชายลูกชวานาในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย สาแคนมีหน้าตาซีริวซ์เทร่ แต่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดตามแต้มกุศลที่เลือกไว้

Act Two (ขั้นตอนที่ 2)	Initiation (การเข้าสู่ช่วงการทดสอบ)
6. Tests (การทดสอบ) Allies (พันธมิตร) Enemies (ศัตรู)	เรื่องดำเนินไปด้วยความขัดแย้งของรูปลักษณ์ภายนอกกับความดีงามในจิตใจของสาแคน สาแคนต้องเผชิญกับบททดสอบจากสวรรค์ และบททดสอบจากพ่อตา เอริกา (หญิงคนรักผู้มองเห็นความดีงามในจิตใจของสาแคน) จลาธิป (เพื่อนรัก) นายสุขุม (พ่อตาผู้รังเกียจรูปร่างหน้าตาและฐานะความเป็นอยู่ของสาแคน)
7. Approach to the Inmost Cave (การเข้าสู่สถานการณ์ที่คับขันอันตราย)	นายสุขุมร่วมมือกับปิโยรสพิธีกรหนุ่มชื่อดังซึ่งเคยเป็นคู่แข่งวัยเด็กของสาแคน ทั้งสองวางแผนให้สาแคนลงสมัครแข่งขันในรายการ “ชายหนุ่มแห่งปี” โดยต้องตอบคำถามเกี่ยวกับอาชีพของตน เพื่อหวังจะให้สาแคนอับอายขายหน้าต่อสาธารณชนทั่วประเทศ
8. Ordeal (การทดสอบที่ทรหดที่สุด)	คำถามรอบสุดท้ายที่นายสุขุมกับปิโยรสเตรียมไว้เพื่อกลั่นแกล้งสาแคน คือ วันเดือนปีเกิดของผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลสาขาการแพทย์ประจำปี ค.ศ.1901 แต่

	สาแควนมีพรสวรรค์ในการจำเป็นเลิศ จึงสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ต่อมาสาแควนสามารถผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจให้นายกรัฐมนตรีได้เป็นผลสำเร็จ
9. Reward (รางวัล / ผลตอบแทน)	สาแควนได้รับความชื่นชมจากผู้ชมรายการทั่วประเทศ

Act Three (ขั้นตอนที่ 3)	Return (การเดินทางกลับ)
10. The Road Back (หนทางกลับสู่โลกสามัญ)	นายสุขุมเริ่มมองเห็นความดีงามของสาแควน
11. Resurrection (การเกิดใหม่)	สาแควนสามารถเอาชนะใจพ่อตาได้สำเร็จ
12. Return with the Elixir (การกลับสู่โลกสามัญพร้อมกับชัยชนะ)	สาแควนสามารถพิสูจน์ความสามารถและความดีงามภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อยได้สำเร็จ

นวนิยายเรื่อง *ทางเทวดา* มีโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษตามแนวคิดของไวกเลอร์ตามลำดับตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 (Act One) การออกเดินทาง (Departure) ประกอบด้วย 5 เหตุการณ์ ได้แก่ 1) โลกสามัญ (Ordinary World) ที่ตัวละครเอกเป็นเทวดารูปงามบนสวรรค์ 2) เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย (Call to Adventure Call to Adventure) ตัวละครเอกได้ยินเสียงเรียกร้องให้ออกเดินทางเพื่อไปปฏิบัติภารกิจพิสูจน์ความสามารถของตนเองในโลกใหม่ เทวดาหนุ่มต้องจุดจากสรวงสวรรค์ไปอุบัติบนโลกมนุษย์ เพื่อสะสมบุญกุศลใหม่ 3) การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง (Refusal of the Call) เทวดาหนุ่มเกิดความลังเลใจว่าจะใช้แต้มกุศลที่สะสมไว้ไปเลือกเกิดใหม่เป็นมนุษย์ตามคุณสมบัติด้านใดเป็นพิเศษ ได้แก่ สติปัญญา ฐานะความเป็นอยู่ รูปร่างหน้าตา สุขภาพ และคู่ครอง 4) การพบกับผู้ชี้แนะ (Meeting with the Mentor) ผู้ชี้แนะเปรียบได้กับแต้มกุศลที่เทวดาหนุ่มได้สะสมไว้ เทวดาหนุ่มตั้งจิตอธิษฐานว่าจะใช้สติปัญญาในการทำประโยชน์ช่วยเหลือมนุษยชาติ จึงยอมลดแต้มกุศลจากรูปร่างหน้าตาและฐานะความเป็นอยู่เพื่อให้ได้แต้มสติปัญญาที่สูงที่สุด ส่วนแต้มด้านสุขภาพและคู่ครองนั้นเขาขอคงไว้สูงตามเดิม เพราะต้องการมีสุขภาพแข็งแรงและมีคู่ครองรูปร่างหน้าตาดังงาม 5) การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่วิถีชีวิตใหม่ (Crossing the First Threshold) ตัวละครเอกก้าวข้ามพรมแดนจากโลกสามัญไปสู่โลกใหม่จากสรวงสวรรค์ไปสู่โลกมนุษย์ เทวดาหนุ่มมาเกิดใหม่เป็นสาแควน โคกกระโดน เด็กชายลูกชานาในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย สาแควนมีหน้าตาซีริวิซ์เห่ แต่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดตามแต้มกุศลที่เลือกไว้

ขั้นตอนที่ 2 (Act Two) การเข้าสู่ช่วงการทดสอบ (Initiation) การเดินทางของตัวละครเอกต้องผ่านการทดสอบในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อพิสูจน์ว่าสมควรเป็นวีรบุรุษที่แท้จริงที่สามารถเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ได้หรือไม่ ตัวละครเอกต้องเข้าสู่ช่วงของการทดสอบเพื่อพิสูจน์ความสามารถของตนเอง โดยต้องปฏิบัติภารกิจ 4 เหตุการณ์ให้สำเร็จ ได้แก่ 6) การทดสอบ (Tests) เรื่องดำเนินไปด้วยความขัดแย้งของรูปลักษณ์ภายนอกกับความดีงามในจิตใจ

ของสาแคน สาแคนต้องเผชิญกับบททดสอบจากสวรรค์ และบททดสอบจากพ่อตา โดยมีพันธมิตร (Allies) คือ เฮอร์กาหญิงคนรักผู้มองเห็นความดีงามในจิตใจของสาแคน และจลาธิป เพื่อนรักของสาแคน ที่ช่วยตัวละครเอกในการเอาชนะศัตรู (Enemies) คือ นายสุขุม พ่อตาผู้ที่รังเกียจรูปร่างหน้าตาและฐานะความเป็นอยู่ของสาแคน 7) การเข้าสู่สถานการณ์ที่คับขันอันตราย (Approach to the Inmost Cave) นายสุขุมร่วมมือกับปิโยรสพิธีกรหนุ่มชื่อดังซึ่งเคยเป็นคู่แข่งวัยเด็กของสาแคน ทั้งสองวางแผนให้สาแคนลงสมัครแข่งขันในรายการ “ชายหนุ่มแห่งปี” โดยต้องตอบคำถามเกี่ยวกับอาชีพของตน เพื่อหวังจะให้สาแคนอับอายขายหน้าต่อสาธารณชนทั่วประเทศ 8) การทดสอบที่ทรหดที่สุด (Ordeal) คำถามรอบสุดท้ายที่นายสุขุมกับปิโยรสเตรียมไว้เพื่อกลับแก้งสาแคน คือ วันเดือนปีเกิดของผู้ที่ได้รับรางวัลโนเบลสาขาการแพทย์ประจำปี ค.ศ.1901 แต่สาแคนมีพรสวรรค์ในการจำเป็นเลิศ จึงสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง ต่อมาสาแคนสามารถผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจให้นายกรัฐมนตรีได้เป็นผลสำเร็จ 9) รางวัล / ผลตอบแทน (Reward) คือ สาแคนได้รับความชื่นชมจากผู้ชมรายการทั่วประเทศ

ขั้นตอนที่ 3 (Act Three) การเดินทางกลับ (Return) เปรียบได้กับการที่วีรบุรุษเดินทางกลับสู่โลกสามัญ หลังจากการผจญภัยเสร็จสิ้น ประกอบด้วย 3 เหตุการณ์ ได้แก่ 10) หนทางกลับสู่โลกสามัญ (The Road Back) คือ เหตุการณ์ที่นายสุขุมเริ่มมองเห็นความดีงามของสาแคน 11) การเกิดใหม่ (Resurrection) สาแคนสามารถเอาชนะใจพ่อตาได้สำเร็จ และ 12) การกลับสู่โลกสามัญพร้อมกับชัยชนะ (Return with the Elixir) สาแคนสามารถพิสูจน์ความสามารถและความดีงามภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อยได้สำเร็จ

สรุปและอภิปรายผล

จากการนำแนวคิดโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษของคริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ มาศึกษาวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทางเทวดา* ของ แก้วแก้ว ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจกลวิธีการสร้างวีรบุรุษในเรื่องเล่าสมัยใหม่ เห็นได้จากตัวละครเอกในเรื่อง *ทางเทวดา* จัดเป็นวีรบุรุษที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จึงสามารถพิสูจน์ความสามารถและความดีงามภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อยได้เป็นผลสำเร็จ

ตัวละครเอกซึ่งเปรียบได้กับเป็นวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยมีโครงสร้างการเดินทางผจญภัยที่สอดคล้องกับแนวคิดของโวคเลอร์ทั้ง 3 ขั้นตอนใหญ่ คือ **ขั้นตอนที่ 1 การออกเดินทาง** ประกอบด้วยเหตุการณ์ที่ 1) โลกสามัญ 2) เสียงเรียกร้องให้ออกผจญภัย 3) การปฏิเสธเสียงเรียกร้อง 4) การพบกับผู้ชี้แนะ 5) การก้าวข้ามพรมแดนไปสู่วิถีชีวิตใหม่ **ขั้นตอนที่ 2 การเข้าสู่ช่วงการทดสอบ** ประกอบด้วยเหตุการณ์ที่ 6) การทดสอบ พันธมิตร และศัตรู 7) การเข้าสู่สถานการณ์ที่คับขันอันตราย 8) การทดสอบที่ทรหดที่สุด 9) รางวัล / ผลตอบแทน และ **ขั้นตอนที่ 3 การเดินทางกลับ** ประกอบด้วยเหตุการณ์ที่ 10) หนทางกลับสู่โลกสามัญ 11) การเกิดใหม่ และ 12) การกลับสู่โลกสามัญพร้อมกับชัยชนะ กล่าวได้ว่า เรื่องราวการผจญภัยของวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยสร้างความน่าตื่นเต้นและสนใจใคร่ติดตามแก่ผู้อ่าน

แก้วแก้วมีความสามารถในการนำเสนอความคิดและขยายมุมมองในการตีความโครงเรื่อง ตัวละคร และแก่นเรื่องที่มีอยู่เดิมมาสร้างสรรค์เป็นนวนิยายร่วมสมัย โดยมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างขั้นตอนเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน *ทางเทวดา* มีโครงเรื่องที่ดำเนินไปด้วยความขัดแย้งของรูปลักษณ์ภายนอกของตัวละครเอกกับการพิสูจน์ความสามารถและความดีงามที่อยู่ภายในจิตใจ เปรียบได้กับการเดินทางของวีรบุรุษที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคขั้นตอนต่าง ๆ อันเป็นบททดสอบตลอดระยะเวลาของการเดินทางจนกว่าจะประสบความสำเร็จ

นอกจากแก้วแก้วจะนำโครงเรื่องและตัวละครจากบทละครนอกเรื่อง *สังข์ทอง* มาสร้างสรรคเป็นนวนิยายร่วมสมัยเรื่อง *ทางเทวดา* แล้วยังคงรักษาแก่นเรื่อง คือ การพิสูจน์ความสามารถและความดีงามของตัวละครเอกภายใต้รูปลักษณ์อันต่ำต้อย โดยให้ตัวละครเอกต้องเผชิญกับอุปสรรค เพื่อแสดงให้เห็นความขัดแย้งระหว่างคุณค่าภายนอกกับคุณค่าภายในจิตใจของตัวละครเอกผู้ซ่อนรูปสมบัติและคุณสมบัติอันดีงามไว้ภายใต้ความอัปลักษณ์ กล่าวได้ว่าแก้วแก้วมีความสามารถในการนำโครงเรื่อง ตัวละคร และแก่นเรื่องที่มีอยู่เดิมมาสร้างเรื่องใหม่ให้สาคณซึ่งเปรียบได้กับการเป็นพระสังข์ในยุคสมัยใหม่ให้มีการเดินทางของวีรบุรุษที่เหมาะสมกับยุคสมัยในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นการนำแนวคิดโครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษของคริสโตเฟอร์ โวคเลอร์ มาศึกษาวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัย ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้นำไปใช้ศึกษาวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัยเรื่องอื่นของแก้วแก้ว หรือนวนิยายของนักเขียนร่วมสมัยคนอื่นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างการเดินทางของวีรบุรุษในนวนิยายร่วมสมัยเรื่องอื่นของแก้วแก้ว หรือนวนิยายของนักเขียนร่วมสมัยคนอื่นที่นำข้อมูลมาจากวรรณคดีไทย เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นลักษณะร่วมหรือความแตกต่างของการสร้างสรรค์โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก และแก่นเรื่อง และเพื่อเข้าใจกลวิธีการสร้างวีรบุรุษในเรื่องเล่าสมัยใหม่มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กฤษศยา ณ หนองคาย. (2552). อินทรีแดง: นาฏกรรมของซูเปอร์ฮีโรพันธุ์ไทย. ใน นันทนัย ประสานนาม, บรรณาธิการ, *ละคร ระคน ตัวตน มนุษย์: วรรณกรรมกับนาฏกรรมศึกษา*, 124 – 145. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวรรณคดี และคณะกรรมการฝ่ายวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ ศูนย์สังคีตศิลป์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน).

กุหลาบ มลลิกะมาส. (2522). *วรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

แก้วแก้ว [นามแฝง]. (2547). *ทางเทวดา*. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

แก้วแก้ว [นามแฝง]. (2549). *ทางเทวดา - เทวาวาด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ทรีบีส์.

แก้วแก้ว [นามแฝง]. (2544). *ปลายเทียน*. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

แก้วแก้ว [นามแฝง]. (2546). *พิมมาลา*. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

แก้วแก้ว [นามแฝง]. (2542). *เรือนพแก้ว*. กรุงเทพฯ: เพื่อนดี.

แคมป์เบลล์, โจเซฟ. (2551). *พลาญภาพแห่งเทพปรณัม*. แปลโดย บาร์นี บุญทรง. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์ พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). *วรรณกรรมวิจารณ์*. ปทุมธานี: นาคร.

รีนฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). *สุนทรียรสแห่งวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: สุนทรียรสแห่งวรรณคดี.

วัชรภรณ์ ดิษฐปาน. (2549). *แบบเรื่องนิทานลี้ลับทอง: การแพร่กระจายและความหลากหลาย*. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สายทิพย์ นุกูลกิจ. (2543). *วรรณกรรมไทยปัจจุบัน*. พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ บางเขน.

Campbell, Joseph. (1968). *The Hero with a Thousand Faces*. 2nd ed. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Vogler, Christopher. (2007). *The Writer's Journey: Mythic Structure for Writers*. 3rd ed. Saline, Michigan: McNaughton & Gunn, Inc.

